

Leena Eskola, Eija-Riitta Niinikoski, Matti Muhos

Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainvälisen toiminnan nykytila

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

POHJOIS-POHJANMAA
Council of Oulu Region

OULUN YLIOPISTO
Tuotantotalouden osaston työpapereita
Oulun Eteläisen instituutti

Leena Eskola, Eija-Riitta Niinikoski, Matti Muhos

**Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden
kansainvälisen toiminnan nykytila**

ISBN 978-951-42-9892-9
ISSN 1459-2401

Tekijät Leena Eskola, Eija-Riitta Niinikoski, Matti Muhos		Julkaisutyyppi Työpaperi
		Tilaaaja Oulun Yliopisto
Raportin nimi OULUN ETELÄISEN ALUEEN JULKISTEN TOIMIJOIDEN KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN NYKYTILA		
Tiivistelmä Tämä tutkimus on osa Mikroyrittäjyyden tutkimus ja Oulun Eteläisen TKI-toiminnan kehittämisen -hankkeen toteutusta. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainvälisen toiminnan nykytila ja antaa toimenpide-ehdotuksia Oulun Eteläisen korkeakoulukeskustoimijoiden suunnitelmallisen kansainvälistymisen edistämiseksi. Tutkimus suoritettiin kyselytutkimuksena, johon vastasivat Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainvälisistä asioista vastaavat ja/tai organisaatioiden johtohenkilöt. Tutkimuksen taustan teoriassa keskityttiin globalisaation mahdollisuuksiin ja uhkiin ja julkisten toimijoiden rooliin yritysten kansainvälistymisen tukemisessa. Tutkimuskohteen kuvauksessa esitellään Oulun Eteläisen alue ja julkiset toimijat tarkoituksena rakentaa viitekehys tutkimustyön taustaksi. Tutkimuskysymykset ja tulokset esitetään empiriaosiossa yksityiskohtaisesti taulukoituna tai luetteloituna. Tutkimuksen tuloksena saadaan nykytilan kuvaus Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainvälisen toiminnasta. Lopuksi esitetään toimenpide-ehdotuksia kansainvälisen asiantuntijayhteistyön ja toimijoiden suunnitelmallisen kansainvälisen toiminnan ja liikkuvuuden parantamiseksi ja edelleen kehittämiseksi. Tutkimuksessa tehdyn kyselyn vastauksia voidaan käyttää mahdollisissa jatkotutkimuksissa. Tutkimusraportin lopussa esitetään ehdotus toimintamalliksi, jota noudattaen voidaan muodostaa Oulun Eteläisen julkisten toimijoiden yhteinen tahtotila kansainvälistymisstrategian muodostamiseksi.		
Asiasanat Oulun Eteläinen, kansainvälistyminen, yrityspalvelut, OEK, Oulun Eteläisen korkeakoulukeskus, asiantuntijayhteistyö		
Muita tietoja		
Julkaisusarjan nimi Oulun yliopiston tuotantotalouden osaston työpapereita Oulun Eteläisen instituutti	ISSN 1459-2401	ISBN 978-951-42-9892-9
Sivumäärä ... + appendices	Kieli Suomi	Luottamuksellisuus Julkinen
Jakelija University of Oulu, DIEM	Julkaisija	

Authors Leena Eskola, Eija-Riitta Niinikoski, Matti Muhos		Type of publication Working paper
		Client University of Oulu
Name of the report THE CURRENT STATE OF PUBLIC ORGANIZATIONS' INTERNATIONAL ACTIVITIES IN OULU SOUTH REGION		
Abstract <p>This research is part of the implementation of the Micro Entrepreneurship Research and the Development of RDI in the Oulu South Region project. The aim of the research is to examine the current state of the public organizations' international activities and to introduce operational suggestions for promoting the internationalization of the higher education institutions in the Oulu South region.</p> <p>The research is based on a survey conducted with international coordinators and/or leaders of the public organizations in the Oulu South region. The theoretical background of the research focuses on the possibilities and challenges of globalization, and on the public organisations' role in supporting the internationalization of entrepreneurship. The description of the research target establishes a framework for the research by introducing the Oulu South region and its public organisations'. The research questions and outcomes are introduced in detailed tables in the empirical part of the paper.</p> <p>The research outcome illustrates the international activity of the public organisations' in the Oulu South region. At the end, the paper presents operational suggestions for the reinforcement and development of the systematic international networking in the area.</p> <p>The survey results may also be used in future research. At the end, the research report introduces an operational model that could form a base for creating a supportive environment for the internationalization strategy in Oulu South region.</p>		
Keywords Oulu South, internationalization, entrepreneur services, the Oulu South Educational Network (OEK), the centre for higher education in Oulu South, expert cooperation		
Other information		
Name of the series University of Oulu Working Papers in DIEM Oulu Southern Institute	ISSN 1459-2401	ISBN 978-951-42-9892-9
Number of pages ... + appendices	Language English	Confidentiality Public
Distributor University of Oulu, DIEM		Publisher

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	
Abstract	
Sisällysluettelo	
1 Johdanto	9
1.1 Tutkimuksen tausta	9
1.2 Tehtävä ja rajaus	10
1.3 Tutkimuskohteen kuvaus	11
1.3.1 Oulun Eteläisen alue	11
1.3.2 Oulun Eteläisen alueen julkiset toimijat	12
2 Tutkimuskysymykset, tavoitteet ja toteutus	13
2.1 Tutkimuskysymykset	13
2.2 Tehtävät, menetelmät ja aineisto	13
3 Tulokset	15
3.1 Yrityksille tarjottava kansainväliseen yhteistyöhön liittyvä osaaminen	15
3.2 Kansainvälinen koulutus ja opiskelijavaihto	18
3.3 Kansainvälinen asiantuntijatoiminta	19
3.4 Kansainvälinen projektitoiminta	21
3.5 Kansainväliset verkostot, ystävyyskoulut ja ystävyyskunnat	21
3.6 Millaisen kansainvälisen asiantuntijayhteistyön vastaajat katsoivat eniten hyödyttävän Oulun Eteläisen aluetta	23
4 Tulosten tarkastelua ja pohdintaa	24
4.1 Kansainvälinen toiminta	24
4.2 Kansainväliset verkostot ja ystävyystoiminta	25
4.3 Vastaajien mielipiteitä Oulun Eteläisen aluetta hyödyttävästä kansainvälisestä toiminnasta	26
4.4 Malleja muualla	26
4.5 Tutkimuksen luotettavuus	26
4.6 Toimenpide-ehdotuksia	27
4.7 Jatkotutkimusaiheita	28
Lähteet	29

1 Johdanto

Tämä tutkimus on osa *Mikroyrittäjyyden tutkimus ja Oulun Eteläisen TKI-toiminnan kehittäminen* -hankkeen toteutusta. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainvälisen toiminnan nykytila ja antaa toimenpite-ehdotuksia Oulun Eteläisen korkeakoulukeskustoimijoiden suunnitelmallisen kansainvälistymisen edistämiseksi.

1.1 Tutkimuksen tausta

Kansainvälinen (kv.) osaaminen näyttää talouden globalisoitumisen myötä muodostuneen entistä tärkeämmäksi menestystekijäksi vaikuttaen paitsi yritysten ja valtioiden kilpailukykyyn maailmalla, myös valtioiden sisällä sen eri alueiden kilpailukykyyn. Globalisoitumisen myötä markkinasuhteet laajenevat ja syvenevät kansallisella ja kansainvälisellä tasolla erityisesti yritysten toiminnan vaikutuksesta. Globalisoitumisen etuja ovat mm. talouden kasvuvauhdin todennäköinen nopeutuminen, innovaatioiden tuotannon ja leviämisen tehostuminen, kansainvälisen vuorovaikutuksen lisääntyminen, halpeneminen ja monipuolistuminen. Toisaalta talous on haavoittuvampi ja sosiaalisen eriarvoisuuden ja syrjäytymisen riskit lisääntyvät. Globalisaation mahdollisuuksiin ja uhkatekijöihin voidaan vastata mm. panostamalla osaamisyhteiskuntaan ja kehittämällä yhteiskunnan instituutioita kilpailukykyyn (Väyrynen 1999, 15–39).

Globalisaatio muuttaa yritysten toimintatapoja ja heijastuu niiden palvelutarpeisiin, joihin palvelujärjestelmän pitäisi kyetä vastaamaan (Saapunki, ym.) 2004, 89). Julkisten yrityspalveluiden kansainvälisellä osaamisella voidaan tukea alueen yrityksiä niiden kansainvälistymisen eri vaiheissa. Yritysten tarpeet voivat olla erilaisia, mutta tuki ja tarpeet eivät aina kohtaa. Länsi-Uudellamaalla tehdyssä selvityksessä (Johansson & Vahvaselkä 2010, 128) kolmessa toimivassa ja kansainvälistä liiketoimintaa harjoittavassa tai sitä aloittamassa olevassa yrityksessä kaikki yritykset olivat käyttäneet tukiorganisaatioiden palveluja ja olleet mukana niiden järjestämissä hankkeissa ja koulutuksissa. Tämän selvityksen yritykset olisivat kuitenkin tarvinneet vielä enemmän apua ja tukea kansainvälistymisen aloitusvaiheeseen kuin olivat saaneet. Myös Kauppa- ja teollisuusministeriön teettämässä selvityksessä (2005, 18) ilmeni, että kansainvälistymispalvelut eivät pk-yritysten näkökulmasta vastaa niiden tarpeita. Kansainvälistymispalvelut ovat nykyisessä nopean muutoksen tilanteessa entistä tärkeämpiä. Erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten kansainvälistymiseen ja viennin käynnistämiseen sisältyy kasvupotentiaalia, jolla olisi myös työllisyyttä parantava vaikutus.

Elinkeinoelämän keskusliiton vuonna 2010 teettämässä selvityksessä kartoitettiin yritysten kansainvälistymisen menestystekijöitä, kehittämiskohteita ja esteitä, sekä tarkasteltiin kansainvälistymispalvelujen tarjontaa, toimivuutta ja uudistamistarpeita. Selvityksen aineistona oli 70 Ernst & Youngin Entrepreneur of the Year –kilpailuun vuosina

2003–2009 osallistunutta kasvuyritystä ja 618 Elinkeinoelämän keskusliiton jäsenyritystä. Molemmille ryhmille tehtyjen kyselyjen tuloksissa tuli esiin julkisten kansainvälistymispalvelujen kehittämisen tärkeys. Niiden tulisi olla entistä enemmän asiakaslähtöisiä ja muuttua toimintaympäristön mukana, koska yritysten on vaikea löytää tarvitsemiin palveluja nopeasti johtuen useista kansallisista toimijoista ja palvelukentän sirpaleisuudesta. Merkittävänä haasteena tulevaisuudessa on kansainvälistyvien yritysten toimialakirjo ja erilaiset kohdemarkkinat, yhteistyön muotojen laajeneminen ja monipuolistuminen. Yritykset tarvitsevat yhä enemmän yksilöllisesti räätälöityjä palveluja. Viennin ja kansainvälistymisen edistämiseksi tiivis yhteistyö eri sidosryhmien kesken on tärkeää elinkeinoelämän tarvitsemien palvelujen turvaamiseksi. (Elinkeinoelämän keskusliitto 2010.) Myös Väyrysen (1999, 32) raportissa todetaan, että elinkeinoelämän tulee pärjätä uudenaikaisessa globaalissa taloudessa ja julkisen vallan on tehtävä yhteistyötä sen kanssa. Vaikka koulutus ja tutkimus eivät ole tarkoitettuja tyydyttämään vain elinkeinoelämän tarpeita, niitä ei voi jättää huomiotta tässä yhteydessä.

Tekesin Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin alueella toteutetussa työpajassa ideoitii millaista yhteistyötä maakuntien välillä voitaisiin tehdä pk-yritysten kansainvälistymiskyvykkyyden tai käyttäjälähtöisten innovaatioympäristöjen ja niihin liittyvien palvelujen kehittämisessä. Työpajaan osallistui laaja edustus maakunnan innovaatioympäristön toimijoita. Työpajan keskusteluissa todettiin, että ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen runsas kansainvälinen osaaminen ja kokemus tulisi saada pk-yritysten hyödynnettäväksi. Kansainvälistymisen keinoina nähtiin myös kv. harjoittelijoiden tuominen alueen yrityksiin, kansainväliset hankkeet, uusien toimintamallien ideointi ja lähikansainvälistyminen, tarkoittaen tässä maakuntien yhteisprojektia naapurivaltioiden innovaatio toimijoiden kanssa. (Ranta & Uitto 2009.)

Oulun Eteläisen alueen elinkeinotoimijat, kehitysyhtiöt ja seutukunnat tekevät jatkuvasti yhteistyötä alueen yritysten kanssa. Kansainvälistymispalveluja tarjoavien elinkeinotoimijoiden lisäksi myös Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen (OEK) koulutus- ja tutkimusorganisaatioilla on monipuolista osaamista, myös kansainvälisyysosaamista (Eskola 2010, 39). OEK:n johtoryhmässä on nähty tämän osaamisen selvittäminen aiheelliseksi, jotta sen pohjalta voidaan tehostaa kansainvälistä asiantuntijayhteistyötä ja OE:n alueen toimijoiden suunnitelmallista kv. liikkuvuutta. Selvityksestä on etua myös suunniteltaessa alueen yhteistä kansainvälisyysstrategiaa. Aiemmin OEK:n toimijoiden kansainvälinen osaaminen on selvitetty vuonna 2005 osana Oulun aluekeskusohjelman toimintaa. Selvityksen tuloksena OE alueen julkisille toimijoille on lähetetty Oulun Eteläisen kv. asiantuntijarekisteri. Tiedot ovat muuttuneet, eikä niitä ole päivitetty selvityksen jälkeen. Muita kv. selvityksiä ei ole tiedossa.

Tämä tutkimus on tehty osana *Mikroyrittäjyyden tutkimus ja Oulun Eteläisen TKI-toiminnan kehittäminen* -hankkeen toteutusta. Hanketta rahoittavat Pohjois-Pohjanmaan liitto (EAKR ja valtio) ja Kerttu Saalasti säätiö ja OEK-toimijat.

1.2 Tehtävä ja rajaus

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainvälisen toiminnan nykytila ja antaa toimenpide-ehdotuksia OEK toimijoiden suunnitelmallisen kansainvälistymisen edistämiseksi. Toimenpide-ehdotusten pohjana käytettiin tämän selvityksen tuloksia ja muualla käytettyjä malleja. Tutkimuksesta saatuja tuloksia on tarkoitus käyttää Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen kansainvälistymisstrategiatyön pohjana.

Selvitystyö koskee Oulun Eteläisen alueen julkisia toimijoita, joita ovat Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen organisaatiot, Oulun Eteläisen alueen kunnat, teknologiaky-

lät, kunnalliset elinkeinoyhtiöt ja Leader-toimintaryhmät. Osa Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen toimijoista on yksiköitä, joiden pääkampukset toimivat Oulun Eteläisen alueen ulkopuolella. Näiden organisaatioiden vastaukset koskevat vain Oulun Eteläisen alueen kansainvälistä toimintaa.

Nykytilan selvitys tehtiin Webropol-ohjelmalla toteutetulla kyselyllä. Kyselyssä oli useita avoimia kysymyksiä, joilla haluttiin kartoittaa millaisia kansainvälistymispalveluja toimijoilla on niiden palvelujen lisäksi, joita on aiemmin tuotettu. Lisäksi toimenpideehdotuksia varten pyydettiin kertomaan, millaisen kansainvälisen toiminnan vastaajat katsoivat eniten hyödyttävän Oulun Eteläisen aluetta.

1.3 Tutkimuskohteen kuvaus

1.3.1 Oulun Eteläisen alue

Oulun Eteläisen alue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla Oulun läänin eteläosassa. Se on kolmen seutukunnan yhteistyöalue (KUVA 1). Alueeseen kuuluu yhteensä 14 kuntaa, joiden yhteenlaskettu asukasluku on vajaa 90 000, eli noin neljännos Pohjois-Pohjanmaan asukasluvusta. Väestöstä on suhteellisesti paljon nuoria, alle 24-vuotiaita on 33 %, kun koko maassa nuorten alle 24-vuotiaiden osuus on 29 %. (Tilastokeskus 2012.)

Kuva 1. Oulun Eteläisen alue muodostuu kolmesta seutukunnasta, joihin kuuluvat Ylivieskan, Kalajoen, Oulaisten, Merijärven, Sievin, Alavieskan, Nivalan, Haapajärven, Reisjärven, Pyhäjärven, Kärsämäen, Haapaveden, Siikalatvan ja Pyhännän kunnat.

Oulun Eteläisen alueen elinkeinorakenne on maatalousvaltainen. Alueen yritykset ovat pääasiassa pieniä tai keskisuuria yrityksiä. Toimipaikkoja on tilastokeskuksen

syyskuussa 2012 tekemän tilaston mukaan yli 4900. Näistä 82 % eli noin 4000 toimituspaikkaa työllistää alle viisi henkilöä. Yli sata henkilöä työllistäviä yrityksiä on alueella 16 kappaletta, vain viidessä työskentelee yli 250 henkilöä. Suurimmat toimialat ovat maatalous, metalliteollisuus, puutuote-teollisuus ja tieto- ja viestintäteknologia (ICT). (Tilastokeskus 2012.)

Oulun Eteläisen alue hyväksyttiin sisäasiainministeriön aluekeskusohjelmaan kolmen seutu-kunnan verkostomaisena yhteistyöalueena vuonna 2001. Alueen kehittämisstrategiaksi on laadittu Oulun Eteläinen 2015 -sopimus. Sopimukseen on kirjattu alueen tärkeimmät kehittämistoimet vuosina 2007–2015. Kehittämisen kärjiksi on määritelty kärkitoimialat, hyvä elinympäristö ja alueellinen elinkeino- ja innovaatioympäristö. Kehittämisen teemoina ovat yrittäjyys, kansainvälistyminen, koulutus- ja tutkimus sekä kasvatus. (Oulun Eteläinen 2015 -sopimus 2006.)

1.3.2 Oulun Eteläisen alueen julkiset toimijat

Oulun Eteläisen julkiset toimijat – käsitteellä tarkoitetaan tässä tutkimuksessa Oulun Eteläisen alueen kuntia, teknologiakyliä, kunnallisia elinkeinoyhtiöitä, Leader-toimintaryhmiä ja Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen organisaatiota.

Oulun Eteläisen korkeakoulukeskus on Oulun Eteläisen alueen koulutusorganisaatioiden muodostama yhteistyöverkosto. Alueen korkeakoulustrategiatyö alkoi vuonna 2000 Oulun lääninhallituksessa käydyllä neuvottelulla. Strategiatyön koordinoimista hoitaa Oulun Eteläisen instituutti korkeakoulujen yhteistyöverkoston johtoryhmän ohjajana. OEK:n keskeiset toimijat ovat koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa koskevan yhteistyön puitesopimuksen 13.6.2005 (päivitys 22.12.2009) allekirjoittajat: Oulun yliopisto ja sen alueyksikkö Oulun Eteläisen instituutti, Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu ja sen Ylivieskan yksikkö, Oulun seudun ammattikorkeakoulu ja sen terveystieteiden Oulaisten yksikkö, Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto ja sen Pyhäjärven ja Ylivieskan toimipaikat, sekä Kalajokilaakson ja Siika-Pyhäjokialueen koulutuskuntayhtymät, jotka 1.1.2012 alkaen muodostivat Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän. Yhteistyön tarkoituksena on edelleen lisätä ja kehittää OEK toimijoiden strategista yhteistyötä. Yhteistyön puitesopimuksen yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on määritetty yhteistyön kehittäminen kansainvälisissä verkostoissa. Yhteistyö allekirjoittajien, Oulun Eteläisen alueen kuntien elinkeinotoimijoiden, kehitysyhtiöiden ja seutukuntien kanssa toteutuu tiiviinä Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen puitteissa. (Oulun Eteläisen korkeakoulustrategia 2010–2015; Puitesopimus koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioyhteistyöstä Oulun Eteläisen alueella 2009.)

Oulun Eteläisen korkeakoulustrategiaan on toiminnan perustehtäväksi kirjattu osaamisen jatkuva kehittäminen, jolla varmistetaan Oulun Eteläisen alueen ja koko Pohjois-Suomen menestys. Strategian ensimmäinen versio valmistui vuonna 2001. Uusin päivitys ”Oulun Eteläisen korkeakoulustrategia 2010–2015” julkaistiin keväällä 2010. Sen yhteisiin keskeisiin kehittämisen tavoitteisiin on kirjattu tulevaisuuden tuotantoteknologiat, hyvinvoinnin uudet palvelukonseptit sekä pk- ja kasvuhakuisten yritysten kehityksen tukeminen. Kansainvälisyys ja kansainvälisen liiketoimintaosaamisen kehittäminen on sisällytetty jokaiseen teemaan. (Oulun Eteläisen Korkeakoulustrategia 2010–2015.)

Kansainvälistä yhteistyötä on aloitettu tekemällä yhteiseen Oulun Eteläisen alueportaaliin alueen julkisten toimijoiden kv. yhteyksien kartta. Kartasta on löydettävissä alueen julkisten toimijoiden kansainvälisiä yhteyksiä ja kohteesta lisätietoa antavan henkilön yhteystiedot.

2 Tutkimuskysymykset, tavoitteet ja toteutus

2.1 Tutkimuskysymykset

Tämän tutkimustyön tavoitteena on selvittää Oulun Eteläisen julkisten toimijoiden kansainvälisen toiminnan nykytila.

Tavoitteen selvittämiseksi haettiin vastausta kysymyksiin:

1. Mitä kansainvälisiä toimintoja organisaatioissa tehdään?
2. Millaisen kansainvälisen toiminnan vastaajat katsovat eniten hyödyttävän Oulun Eteläisen aluetta?
3. Missä kansainvälisissä verkostoissa organisaatiot ovat olleet mukana ja mitä ystävyyskouluja tai -kuntia heillä on?

Selvityksen vastauksista muodostettiin kokonaiskuva Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainvälisestä osaamisesta, liikkuvuudesta ja kansainvälisistä verkostoista. Organisaatioiden keskinäinen vertailu on rajattu tämän tutkimuksen ulkopuolelle, koska organisaatiot ovat toimintatavoiltaan erilaisia. Kyselyyn saatujen vastausten ja muualla käytettyjen mallien perusteella annettiin toimenpide-ehdotuksia OEK toimijoiden suunnitelmallisen kansainvälistymisen edistämiseksi.

2.2 Tehtävät, menetelmät ja aineisto

Tutkimuksen aineisto kerättiin tammikuussa 2012 verkossa toimivalla Webropol – tiedonkeruuohjelmalla. Sitä käytetään työkaluna erilaisissa tutkimuksissa ja nopeissa kyselyissä. Webropol sisältää monipuoliset analyysityökalut ja raportointiominaisuudet (Webropol). Kyselyyn ohjaava linkki lähetettiin sähköpostitse koulutusorganisaatioiden ja niiden yksiköiden johtajille, tutkimusryhmien johtajille, julkisten organisaatioiden johdolle ja kansainvälisistä asioista vastaaville henkilöille (kyselyn saate liitteessä 1). Tarvittaessa sähköpostin sai halutessaan lähettää edelleen sopivalle vastaanottajalle. Vastaajat yksilöitiin nimen, organisaation ja aseman perusteella, jotta voitiin varmistaa vastauksen saaminen jokaisesta organisaatiosta ja vastaajan asiantuntijuus aihealueesta. Kyselyitä lähetettiin 101 ja vastauksia saatiin 39 (38,6 %), eli otosta voidaan pitää riittävänä. Vastauksia saatiin jokaiselta koulutusasteelta (yliopisto, ammattikorkeakoulu, II aste ja perusopetus), kansanopistoista, yrityspalveluorganisaatioista, kuntatoimijoilta ja seutukunnallisilta toimijoilta, joten Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainvälisestä osaamisesta ja liikkuvuudesta saatiin kohtuullisen todenmukainen kuva.

Kyselyssä selvitettiin organisaatioiden kansainvälinen toiminta koulutus- ja opiskelijavaihdon, asiantuntijatoiminnan ja projektitoiminnan alueilla, yrityksille tarjottava kan-

sainvälinen osaaminen, kansainväliset verkostot ja ystävyyskunnat. Nykyinen kansainvälinen toiminta selvitettiin käyttämällä järjestysasteikkoa montako kappaletta vuodessa, vaihtoehtoilla 0, 1-5, 6-10, 11-15, 16-20, yli 20. Asteikon tavoitteena oli saada tietoon organisaatioiden toiminnan volyyymi. Jokaiseen kysymysosoon lisättiin tekstikenttä johon voi lisätä luettelosta puuttuvan toimintamuodon tai tarkentaa valitsemansa vaihtoehdon sisältöä. Kysymyslomakkeen vastausvaihtoehdot luotiin selvittämällä julkisten ja yksityisten kv. toimijoiden toimintatapoja.

Kysymys mitä kansainvälistä osaamista organisaatiot tarjoavat yrityksille ja muille Oulun Eteläisen alueen toimijoille, kertoi organisaatioiden yritysysteistyöstä ja osaamisesta. Kysymyksellä OE:n aluetta eniten hyödyttävästä kv. toiminnasta, haluttiin selvittää vastaajien henkilökohtaisia näkemyksiä. Niitä hyödynnettiin toimenpide-ehdotusten tekemisessä. Kansainvälisiä verkostoja, ystävyyskouluja ja -kuntia koskevat kysymykset tehtiin toimijoiden kansainvälisten verkostojen selvittämiseksi. Nämä kysymykset olivat tämän tutkimustyön ulkopuolella tehtäviä toimenpiteitä varten, mutta myös kertomassa osaltaan kansainvälisen verkoston laajuudesta ja sijainnista. Kyselyssä pyydettiin organisaatioiden kansainväliseen toimintaan nimettyjen henkilöiden yhteystiedot mahdollisia lisäkysymyksiä ja jatkotoimenpiteitä varten. Kysymyslomakkeen loppuun oli varattu kenttä mahdollisille muille kommentteille. Lisäksi lomakkeen lopussa annettiin vastaajille tietoa Oulun Eteläisen yhteisestä kv. karttapalvelusta ja yhteystiedot, joiden kautta pääsee mukaan yhteiseen kv. asiantuntijaverkostoon. Kyselylomake on liitteessä 2.

3 Tulokset

3.1 Yrityksille tarjottava kansainväliseen yhteistyöhön liittyvä osaaminen

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyvä palvelutarjonta, jota organisaatiot tarjoavat yrityksille ja muille Oulun Eteläisen alueen toimijoille koottiin taulukkoon 1. Palvelutarjonta on monipuolista, ainoastaan investointiprojektivalvontaa ei otoksen vastaajaorganisaatioissa ole tarjolla.

Taulukko 1. Oulun Eteläisen julkisten toimijoiden kansainväliseen yhteistyöhön liittyvä palvelutarjonta

Vastauksia 31

Palvelu	Yrityspalveluorganisaatiot	Yliopisto	Ammattikorkeakoulu	Lukiot	Ammatillinen II aste	Kansanopistot	Perusopetus
Kieli- ja viestintäkoulutus	x		x	x	x	x	
Kulttuurikoulutus	x		x		x	x	
Kansainvälinen yrittäjyyskoulutus	x	x	x		x		
Teknologiansiirto	x	x	x				
Tuonnin ja viennin konsultointi	x		x				
Kansainväliset asiakaskontaktit ja kansainvälisten partnerien etsintä	x		x		x		
Tutkimus ja tuotekehityskumppanuudet ulkomailla	x	x	x		x		
Kansainväliset messut, -näyttelyt ja muut kontaktitilaisuudet ulkomailla	x	x	x		x		
Kansainvälisten tilaisuuksien järjestäminen Suomessa	x	x	x		x	x	
Tietojen ja yhteistyöpyyntöjen välitys	x	x	x		x	x	
Hankeosaaminen kansainvälisissä hankkeissa	x	x	x				
Tulkkaukset ja käännöstyö	x		x				
Kauppakirjeenvaihto	x						
Toimialaseuranta	x	x	x				
Myynti- ja markkinointiselvitykset	x	x	x		x		
Tuotekehitykseen liittyvät ja fact finding matkat	x		x		x		
Räätälöidyt matkapaketit	x				x		
Investointiprojektivalvonta kohdemaassa							
Muu	x			x	x	x	

Osaamisen sisältöä oli vaihtoehtolistan jälkeen mahdollista tarkentaa. Kieli- ja viestintäkoulutukseen oli lueteltu englannin, ruotsin ja saksan kielet. Kulttuuriopetusta tarjotaan mm. kolmansista maista ja kehitysmaista. Tarkennuksissa oli kohdemaina mainittu Ruotsi, Venäjä, Viro, Puola, Saksa, Hollanti, Englanti, Kiina, Ranska, Nepal ja Slovakia, sekä yleisesti EU ja Pohjoismaat. Valintalistan lopussa oli mahdollista valita lisäksi muu -vaihtoehto. Muu osaaminen, jota organisaatiot tarjoavat yrityksille, on koostettu seuraavaan taulukkoon (Taulukko 2). Taulukossa on lisäksi ne palvelut, mitä organisaatiot voisivat tarjota edellisten lisäksi.

Taulukko 2. Oulun Eteläisen julkisten toimijoiden kansainväliseen yhteistyöhön liittyvä palvelutarjonta. Avoimet kysymykset, kooste.

Vastauksia 17

KYSYMYS	Kv. yhteistyö	Hankkeet	Koulutus	Muut
Mitä muuta kansainväliseen yhteistyöhön liittyvää osaamista (kuin ed. taulukon vaihtoehdot) organisaationne tarjoaa yrityksille ja muille Oulun Eteläisen alueen toimijoille?	Autetaan yrityksiä etabloitumaan alueelle, toimitilat tms. Tullit, sertifiointi yms. yhteistyökumppaneiden kautta	Hankkeiden kautta asiantuntija-apu (4) esim. Valmiina, Rekry, Tulos+, Kehitysyhteistyön viestintä ja kehitys-kasvatushanke Oulun eteläisen alueella (UM-hanke) Koulujen väliset projektit	Koulutusyhteistyö yritysten kanssa Matkailualan koulutus ja siihen liittyvä kv. osaaminen	Nuorten opiskelijavaihto (2) ja kansainvälinen harjoittelu Kansainvälinen harjoitusyritys-yhteistyö
Mitä muuta kansainväliseen yhteistyöhön liittyvää osaamista organisaationne voisi tarjota?	Rahoitusta kv. hankkeisiin Teknologian siirtoa Jatkossa tietoa kansainväliseen suurhankkeen (LAGUNA) tarjoamista mahdollisuuksista yrityksille ja T&K osaajille Hautomopalveluja Verkostoitumista Kaikissa EU-maissa toimivan Europe Direct -verkoston palvelut (esim. partnereiden hakua, tiedotusta, vierailuja) Yhteisötyöverkoimme integroituminen	Hankeosaamista (3) Valmiina-hankeesta voidaan kilpailuttaa asiantuntija yrityksen / yritysverkoston kehittämishankkeeseen tarpeen mukaan. Rieska-Leaderin eri hankkeiden puitteissa on mahdollista tehdä laajaa yhteistyötä eri aloilla ja eri muodoissa	Koulutussuunniteluja Koulutusta eri hankkeiden kautta Ylivieskan seutukunnan Tulos + -hanke voi järjestää tarvittaessa mitä koulutusta vain.	Kv. leirejä ja toimintaa, kansainvälisiä musiikkileirejä Ei ole suunnitelmaa laajentaa repertuaaria tästä. Meillä on rajalliset resurssit jo kv. hankkeidenkin hallinnointiin, johon tulemme panostamaan ennistä enemmän.

Muuta kansainvälistä osaamista kyselyyn vastanneiden mukaan voitaisiin tarjota erilaisten hankkeiden kautta, kuten esim. hankeosaamista, koulutusta, koulutussuunnittelua, verkostoitumista tai leirejä. Jatkossa yksi vastaaja ilmoittaa voitavansa tarjota tietoa kansainvälisen suurhankkeen tarjoamista mahdollisuuksista yrityksille ja T&K -osaajille.

3.2 Kansainvälinen koulutus ja opiskelijavaihto

Kyselyssä luetellut kansainvälisen koulutuksen ja opiskelijavaihdon yhteistyömuodot ovat kyselyyn vastanneiden organisaatioissa monipuolisesti käytössä (Taulukko 3). Kansainvälisessä opiskelijavaihdossa Suomesta ulkomailta ja ulkomailta Suomessa on kaikilla koulutusta tarjoavilla koulutusasteilla yli 10 opiskelijaa vuosittain. Myös peruskoulutuksen ja kansanopistojen vastaajat ilmoittivat opiskelijavaihdon volyymin olevan 1-5/vuosi/oppilaitos. Opiskelijoiden kansainvälisiä harjoittelujaksoja tehdään Oulun Eteläisestä ulkomaille hieman enemmän kuin ulkomailta Oulun Eteläiseen. Yhteisiä opinto- ja ryhmämatkoja tekee eniten KPAMK/Centria. Seudulliset yrityspalvelut järjestävät näitä matkoja 1-10 vuodessa, muut toimijat 1-5 kertaa vuodessa.

Taulukko 3. Oulun Eteläisen alue. Julkisten organisaatioiden kansainvälinen koulutus ja opiskelijavaihto sekä muu kansainvälinen toiminta

Vastauksia 31

	Yrityspalveluorganisaatiot	Yliopisto	Ammattikorkeakoulu	Lukiot	Ammatillinen II aste	Kansanopistot	Perusopetus
Yhteistyömuoto							
Kansainvälinen koulutus ja opiskelijavaihto; Ulkomailta Suomeen	x	x	x	x	x		x
Kansainvälinen koulutus ja opiskelijavaihto; Suomesta ulkomaille	x	x	x	x	x	x	x
Kansainväliset harjoittelujaksot: Ulkomailta Suomeen	x		x	x	x		x
Kansainväliset harjoittelujaksot: Suomesta ulkomaille	x		x	x	x		x
Opinto- ja ryhmämatkat: Ulkomailta Suomeen	x	x	x	x	x		
Opinto- ja ryhmämatkat: Suomesta ulkomaille	x	x	x	x	x		x
Yhteiset kansainväliset koulutusohjelmat	x		x				
Kieli- ja viestintäkoulutus	x		x	x	x	x	x
Kulttuurikoulutus	x		x			x	
Kansainvälinen yrittäjyyskoulutus	x	x	x				
Vaihto-opiskelijoita koteihin	x			x			x
Muu, mikä?	x		x		x	x	x

Organisaatioissa tarjolla oleva kansainvälinen koulutus ja muu kansainvälinen toiminta selvitettiin valintaruuduilla, joista voi rastita ne vaihtoehdot joita vastaajan organisaatiossa on tarjolla. Valinnan jälkeen vastaaja voi tarkentaa vastaustaan avoimeen tekstikenttään.

Yrityspalveluorganisaatiot ja ammattikorkeakoulu tarjoavat monipuolisesti kansainvälistä koulutusta ja muuta kansainvälistä toimintaa. Kyselyyn vastanneiden organisaatioista yhteisiä kansainvälisiä koulutusohjelmia ilmoittivat järjestävänsä KPAMK/Centria (Englanninkielinen Industrial Management koulutusohjelma ja Erasmus Intensive Programme in YLIVIESKA "Combining Ethics, Environment and Profitability in Business" 12.2.–26.2.2012 ja Intensive Programme in Bethune France dedicated to Biomaterials 15.–28.4.) ja Rieska-Leader (sopimuksen mukaisia ohjelmia). Kieli- ja viestintäkoulutusta opetetaan kaikissa koulutusta tarjoavissa organisaatioissa. Opetettavat kielet ovat

englanti, saksa ja ruotsi, maahanmuuttajille suomi ja yrityksille tarpeen mukaan. Lisäksi järjestetään koulutusta viestinnästä ja vuorovaikutustaidoista. Kulttuurikoulutusta vastanneiden organisaatioissa annetaan Venäjän, Kiinan ja kehitysmaiden kulttuureista, yrityksille koulutuksia järjestetään tarvittaessa muistakin kulttuureista. Suunnitteilla on hanke, jossa erityisesti Fennovoiman ydinvoimahankkeen suomalaisille pienyrityksille tarjotaan koulutusta vieraiden kulttuurien kohtaamiseen.

Muuta tarjolla olevaa kansainvälistä koulutusta ja muuta kansainvälistä toimintaa oli avoimiin vastauksiin kirjattu seuraavasti:

- Runsaasti venäläisiä opiskelijoita oppilaitoksessamme, vuosittain 15–20 opiskelijaa
- yhteistyökoulu ulkomailta / sis. kulttuuri - ja kielivaihtoa
- musiikin kansainväliset kurssit

Näiden lisäksi vastauksissa oli mainittu hankkeet KOKO, Seutujen Yritysvalmennus, Fly - Nuoret liitämään ja Yhteisöhautomo. KOKO on lyhenne Koheesio ja kilpailukykyohjelmasta, joka on vuoden 2011 lopussa päättynyt alueiden omaehtoisen kehittämisen ohjelma. Seutujen Yritysvalmennus -hanke on koulutusprojekti yritysten henkilöstön osaamisen tason nostamiseen ja yrityskoulutuksiin. Hankkeella haetaan mm. ratkaisua yritysten henkilöstön vienti- ja kansainvälistymistaitojen kohottamiseen ja uuden koulutusmallin luomiseen. Fly – Nuoret liitämään hanke pyrkii aktivoimaan ja kouluttamaan nuoria pienimuotoisten hankkeiden toteuttamiseen ja tapahtumien järjestämiseen koulujen, kuntien nuorisotoimen, nuorisoyhdistysten ym. kautta. Yhteisöhautomo -hanke pyrkii aktivoimaan ja sitouttamaan kaikenikäisiä toimijoita mukaan toimintaan ja vaikuttamaan oman asuinalueensa asioihin tiedostamalla yhteisölliset voimavaransa. Hankkeen tavoitteena on mm. edistää kansainvälistymistä järjestämällä koulutuksia ja teemailtoja yhteistyössä oppilaitosten ja muiden kansainvälisesti aktiivisten tahojen kanssa. Hankkeessa pyritään luomaan verkostoja ja toimintamalleja pienien opintomatkien ja vierailujen avulla.

3.3 Kansainvälinen asiantuntijatoiminta

Kaikki kyselyyn vastanneet toimijat tekevät kansainvälistä asiantuntijayhteistyötä (Taulukko 4). Kansainvälisiä asiantuntijavierailuja ulkomaille ja ulkomailta tehdään saman verran molempiin suuntiin. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (JEDU) yli 20 kertaa vuodessa, Centria/KPAMK 11–15. Kansainvälisiä tutkijavierailuja ulkomaille ja ulkomailta tehdään 1-10 kpl/organisaatio/vuosi. Asiantuntijakonferensseihin ulkomailta osallistutaan hiukan enemmän kuin Suomessa järjestettyihin. Vastanneet lukiot ja kansanopistot eivät osallistu asiantuntijakokouksiin tai konferensseihin lainkaan.

Taulukko 4. Oulun Eteläisen alueen julkisten organisaatioiden kansainvälinen asiantuntijatoiminta.

Vastauksia 32

	Yrityspalveluorganisaatiot	Yliopisto	Ammattikorkeakoulu	Lukiot	Ammatillinen II aste	Kansanopistot	Perusopetus
Yhteistyömuoto							
Asiantuntija- ja henkilökuntavaihto: Ulkomailta Suomeen	x	x	x	x	x	x	
Asiantuntija- ja henkilökuntavaihto: Suomesta ulkomaille	x	x	x		x	x	
Kansainväliset asiantuntijakokoukset ja konferenssit: Ulkomailla järjestettyjä tapahtumia joihin osallistuttu	x	x	x		x		
Kansainväliset asiantuntijakokoukset ja konferenssit: Suomessa järjestettyjä tapahtumia joihin osallistuttu	x	x	x		x		
Kansainväliset tutkija- tai muut vierailut: Ulkomailla vierailuja	x	x	x	x	x	x	
Kansainväliset tutkija- tai muut vierailut: Suomessa vierailuja	x	x	x		x	x	
Mentorointi, konsultointi	x				x		
Kansainvälinen vertaisarviointi		x	x		x		
Kansainväliseen hankearviointiryhmään osallistuminen	x				x		
Tiedonvaihto, benchmarkkaus	x	x	x		x		
Teknologiansiirto	x	x	x				
Muu, mikä?	x	x					

Oulun Eteläisen yrityspalveluorganisaatiot tarjoavat kattavasti kansainvälisen asiantuntijatoimintaa. Yrityspalveluorganisaatioiden palvelutarjonnasta puuttuvaa kansainvälistä vertaisarviointia toteuttavat yliopisto, ammattikorkeakoulu ja ammatillinen II aste. Lomakkeessa olleiden kv. asiantuntijatoimintamuotojen lisäksi Muu -vaihtoehdolla 5 vastaajaa luetteli lisäksi kv. yhteistutkimuksen, arviointitehtävät ja kansainvälisten tiedelehtien editoinnin, kv. hankehallinnon (Interreg IV A Nord ja Baltic Sea Region), verkostoinnin ja kaupankäynnin.

3.4 Kansainvälinen projektitoiminta

Kyselyyn vastanneita kansanopistoja ja peruskouluja lukuun ottamatta kaikki kyselyyn vastanneet organisaatiomuodot osallistuvat yhteisiin kansainvälisiin kehittämishankkeisiin, tekevät ja hallinnoivat niitä ja avustavat niiden tekemisessä. Muu -vaihtoehdon valinnut vastaaja ei ollut tarkentanut vastaustaan.

Taulukko 5. Oulun Eteläisen alue. Julkisten organisaatioiden kansainvälinen projektitoiminta

Vastauksia 27

	Yrityspalveluorganisaatiot	Yliopisto	Ammattikorkeakoulu	Lukiot	Ammatillinen II aste	Kansanopistot	Perusopetus
Yhteistyömuoto							
Kansainvälinen tutkimusyhteistyö		x	x		x		
Yhteiset kehittämishankkeet	x	x	x	x	x		
Kansainvälisten hankehakemusten tekeminen / tekemisessä avustaminen	x	x	x	x	x		
Kansainvälisten hankkeiden hallinnointi ja toteutus	x	x	x	x	x		
Kansainvälisten rahoituslähteiden etsintä	x	x	x		x	x	
Ohjausryhmätyöskentely kansainvälisissä hankkeissa	x		x		x	x	
Muu, mikä?							x

3.5 Kansainväliset verkostot, ystävyyskoulut ja ystävyyskunnat

Oulun Eteläisen alueen julkiset organisaatiot ovat tai ovat olleet mukana useissa kansainvälisissä verkostoissa. Vastaukset on ryhmitelty verkostojen ja toiminnan luonteen mukaan. Useilla OE:n alueen kunnilla ja niiden kouluilla on ystävyystoimintaa lähinnä Euroopassa, myös muualla. Vastaukset kuvaavat omalta osaltaan toimijoiden verkoston laajuutta ja toimijoiden kansainvälistä liikkuvuutta. Ystävyystoimintaa koskeviin kysymyksiin saadut vastaukset ovat liitteessä 3.

Taulukko 6. Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden kansainväliset verkostot ja ystävyystoiminta

Vastauksia 27

<p>Kansainväliset verkostot</p>	<p>Rajayhteistyöorganisaatiot ja EU Bothnia Arc (Perämerenkaari) Perämerenkaaren yhdistyksen suomalais-ruotsalainen yhdistys Carrefour-verkosto, 1999–2004 (EU-tietokeskukset) Europe Direct -verkosto, 2005- (EU-tietopalvelu) Interreg (alueyhteistyö) Oulu – Lappi –toimisto /Bryssel</p>	<p>Yhteistyöhankkeet/ Tutkimustoiminta High Bio II -hanke (Interreg Nord) NoE -hanke (network of excellence) Public Energy Alternatives -hanke (PEA) LAGUNA-konsortio rinnakkaishanke Tekes ja ITEP (Etelä-Korea) tutkimustoiminta, FP7 tieteelliset konferenssit ja lehdet tutkimustulosten vertaisarviointi</p>	<p>Aluekehitystyö Maataloutta sekä maaseudun yritystoimintaa koskevat hankkeet NPP-ohjelma (Pohjoinen Periferia) ESR (Euroopan sosiaalirahasto) Rieska-Leaderin kansainväliset hankkeet, mm. Sauna Unkariin -hanke</p>
	<p>Koulutus, työelämä, kulttuuri ja nuoriso CIMO (kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön asiantuntija palveluorganisaatio) Youth in Action</p>	<p>Koulutus Erasmus (vaihto-ohjelma) Grundtvik (elinikäinen oppiminen, aikuisopiskelu) Leonardo da Vinci Programme (ammattillisen koulutuksen kehittäminen) Nord Plus (elinikäinen oppiminen) Comenius (Eurooppalaisten koulujen yhteistyö) ECIS (European Council of International Schools)</p>	<p>Uskonnolliset Kirkon Ulkomaanapu Suomen Lähetysseura Taize</p>
	<p>Yritykset OSKE (osaamiskeskusohjelma) yhteistyö kansainvälisten teollisuusyritysten kanssa</p>	<p>ICT COST (COST IC0906 WiNeMO Wireless Networking for Moving Objects)</p>	
<p>Ystävyystoiminta</p>	<p>Ystävyyskunnat Japani: mm. Izumo Norja: Lillehammer Ruotsi: Leksand, Ällvsbyn Tanska: Högsholm Venäjä: Blomorsk Venäjän Karjala: Karhumäki Viro: Karski-Nuija, Ridala REVE -yhteistyö Euroopassa</p>	<p>Ystävyyskoulut ja yliopistot, maat: Alankomaat Australia Etelä-Korea Irlanti Iso-Britannia Japani Puola Ranska Ruotsi Saksa Sveitsi Unkari Venäjä Viro Yhdysvallat</p>	

3.6 Millaisen kansainvälisen asiantuntijayhteistyön vastaajat katsoivat eniten hyödyttävän Oulun Eteläisen aluetta

Kysymys ”Millaisen kansainvälisen asiantuntijayhteistyön katsotte eniten hyödyttävän Oulun Eteläisen aluetta?” esitettiin avoimena kysymyksenä. Kysymykseen saadut vastaukset ryhmiteltiin aiheittain ja koottiin seuraavaan taulukkoon (Taulukko 7). Otsikkorivillä suluissa oleva luku sisältää koko osion vastaukset, sen alla olevat rivit tarkentavat asiasisältöä.

Taulukko 7. Millaisen kansainvälisen asiantuntijayhteistyön vastaajat katsovat eniten hyödyttävän Oulun Eteläisen aluetta

Vastauksia 31

Koulutus (5): Koulutus ja yhteistyökoulut (5)	Asiantuntijuus, verkostot (11): Asiantuntijavaihdot ja vierailut (8), Asiantuntijuus (3): verkostot, kv. osaaminen
Kansainvälinen henkilövaihto (6): Harjoittelija/opiskelijavaihto (2), Kv. opiskelijoiden integroiminen elinkeinoelämään (1) Henkilövaihto (1) Vaihtoprojektit (1) Opintomatkat (1)	KV yhteistyö (20): Yhteistyö (7): tiedon ja kokemusten vaihto, pelisäännöt, teollisuutta, väestöä ja elinkeinoelämää tukeva Yhteistyö (7): suoraan yrityksiin kohdistuva/vientiasiamiestoiminta/ kontaktiverkostot/kumppanuus/tuki Yhteistyö (2): tutkimukseen/tutkimuskeskukseen liittyvä/monialainen Kv. tutkimus- ja kehitysyhteistyö (4)
Kansainvälinen projektitoiminta (6): Kv. tutkimus ja/tai kehityshankkeet (6): yhteistyössä OE alueen yritysten kanssa	Tuki (8): Verkostojen esittely ja tuki (4): Europe Direct/Finnpro ja Viexpo/CIMO. Messut (2), Markkinatutkimukset (1), Partnerien haku (1)
Tiedot, taidot, asenteet (3): Kotikansainvälistyminen (3): taidot, asenteet, monikulttuurisuus, kulttuuritietoisuus	Resursointi (1)

Tärkeimpinä aluetta hyödyttäviä kansainvälisiä asiantuntijayhteistyömuotoja vastaajien mielestä olivat toimijoiden välinen yhteistyö (20) ja asiantuntijuus/asiantuntijaverkostot (11). Näiden tarkempi sisällön erittely näkyy taulukossa. Kansainvälinen projektitoiminta (6), henkilövaihto (6) ja koulutus (5) nousivat myös useissa vastauksissa esille. Kansainvälisten verkostojen esittely ja niihin tutustumisessa tukeminen (4) sekä muu yrityksille suoraan kohdennettu tuki nähtiin myös tärkeinä.

4 Tulosten tarkastelua ja pohdintaa

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen, kuntien ja seutukunnallisten toimijoiden kansainvälisen toiminnan nykytila vastaamalla tutkimuskysymyksiin.

4.1 Kansainvälinen toiminta

Oulun Eteläisen alueen julkiset toimijat ovat huomioineet kansainvälistymisen omassa toiminnassaan hyvin. Koulutusorganisaatiot tekevät aktiivisesti kansainvälistä yhteistyötä ja yrityspalveluorganisaatiot tarjoavat kyselyn mukaan kattavasti kv. palveluja alueen yrityksille. Toiminnan tehostamiseen on kuitenkin tarpeellista varautua, koska kansainvälistyvien yritysten erilaiset kohdemarkkinat ja yhteistyön muotojen laajeneminen ja monipuolistuminen edellyttävät yhä enemmän yksilöllisiä palveluja alueen yrityksille, kuten myös Väyrynen (1999) painottaa. Viennin ja kansainvälistymisen edistämiseksi tiivis yhteistyö sidosryhmien kesken on tärkeää elinkeinoelämän tarvitsemien palvelujen turvaamiseksi (Elinkeinoelämän keskusliitto 2010).

Oulun Eteläisen julkisten toimijoiden kansainväliseen yhteistyöhön liittyvä palvelutarjonta on kattava, ainoastaan investointiprojektivalvontaa ei otoksen vastaajaorganisaatioissa ole. Yrityspalveluorganisaatioiden kansainväliseen yhteistyöhön liittyvien palvelujen tarjonnan laajuus on huomattavan suuri. Ne ilmoittavat järjestävänsä niitä palveluja, mitä yritykset tarvitsevat. Jos koulutusorganisaatioiden kansainvälinen osaaminen olisi julkisesti näkyvissä ja yrityspalveluja tarjoavien toimijoiden käytössä, voisi myös niiden osaamista tarvittaessa hyödyntää entistä laajemmin.

Muuta kansainvälistä osaamista voidaan tarjota erilaisten hankkeiden kautta. Yksi vastaaja ilmoittaa voivansa tarjota tietoa kansainvälisen suurhankkeen tarjoamista mahdollisuuksista yrityksille ja T&K -osaajille. Tämä vastaus on tärkeä huomioida järjestettäessä erilaisia tilaisuuksia ja koulutuksia liittyen Pyhäjoen ydinvoimalahankkeeseen ja Pyhjärven LAGUNA -tutkimuskeskukseen.

Kansainvälisen koulutuksen ja opiskelijavaihdon yhteistyömuodot ovat kyselyyn vastanneiden organisaatioissa monipuolisesti käytössä (Taulukko 3). Kansainvälistä opiskelijavaihtoa on kaikilla koulutusta tarjoavilla koulutusasteilla, myös peruskoulutuksessa ja kansanopistoissa. Koulutusorganisaatiot ja seudulliset yrityspalvelut järjestävät yhteisiä opinto- ja ryhmämatkoja.

Kieli- ja viestintäkoulutusta annetaan kaikissa koulutusta tarjoavissa organisaatioissa. Opetettavat kielet ovat englanti, saksa ja ruotsi, maahanmuuttajille suomi. On kuitenkin huomioitava, että vastaajaorganisaatioista puuttui useita lukioita ja kansanopistoja, eikä kyselyä lähetetty kansalaisopistoille. OE:n alueen lukioissa, kansanopistoissa ja kansa-

laisopistoissa on tarjolla useita muitakin kieliä, kuten esim. ranskan tai venäjän kielet (Nivala 2012; Ylivieska 2012). Kulttuurikoulutusta tarjotaan Venäjän, Kiinan ja kehitysmaiden kulttuureista. Yrityksille kieli- ja kulttuurikoulutuksia luvataan järjestää tarpeen mukaan. Suunnitteilla on hanke, jossa erityisesti Fennovoiman ydinvoimahankkeen suomalaisille pienyrityksille tarjotaan koulutusta vieraiden kulttuurien kohtaamiseen. Tätä hanketta olisi tärkeää laajentaa koskemaan myös Pyhäjärven LAGUNA – tutkimuskeskusta.

Avoimeen kysymykseen saadussa vastauksessa kerrotaan, että vastaajan organisaatiossa on vuosittain 15–20 venäläistä opiskelijaa. Nämä opiskelijat ovat potentiaalisia linkkejä yritysten kansainvälistymisen edistämiseksi Venäjän suuntaan. Kv. opiskelijoiden osaamisen hyödyntäminen yhteistyössä yrityspalveluja tuottavien organisaatioiden kanssa toisi uusia mahdollisuuksia yritysten ja alueen kansainvälistymisen edistämiseen. Samalla kv. opiskelijat tutustuisivat alueeseen ja alueen yrityksiin. Yhteinen kv. opiskelijoiden tietoja sisältävä tietokanta auttaisi yrityspalveluja tarjoavia organisaatioita löytämään osaamista ja yhteistyökumppaneita eri maihin. Vaikka tietosuoja estää koulutusorganisaatioita antamasta opiskelijoiden henkilötietoja, riittäisi tietokantaan tieto, mistä maasta ja millä alalla kv. opiskelijoita opiskelee. Tietokannan keruusta ja käytöstä tulisi sopia erikseen.

Muu kansainvälinen toiminta -vastauksiin oli kirjattu musiikin kansainväliset kurssit. Raudaskylän opistolla kesäisin järjestettävät kansainväliset musiikkileirit ovat tunnettu kansainvälinen tapahtuma opiston ympäristössä. Leirien aikana olisi mahdollisuus nostaa kansainvälisyys-teemaa esiin muitakin tapahtumia yhdessä järjestäen (kotikansainvälistyminen).

Oulun Eteläisen yrityspalveluorganisaatioiden palvelutarjonnassa on kattavasti kansainvälisen asiantuntijatoiminnan muotoja. Palvelutarjonnasta puuttuu vain kansainvälinen vertaisarviointi. Sitä toteuttavat yliopisto, ammattikorkeakoulu ja ammatillinen II aste. Koulutusorganisaatioiden osaamisella olisi mahdollisuus täydentää yrityspalveluorganisaatioiden palvelutarjontaa.

Kyselyssä kerättiin organisaatioiden kansainvälisyysosaajien yhteystiedot. Kv. osaajien tutustuminen toisiinsa ja alueen organisaatioiden toimintaan olisi tärkeää. Kv. osaajat ovat organisaatioiden johdon ohella avainasemassa, kun keskustellaan alueen kansainvälisyyden kehittämisestä. He myös voisivat olla sopivia yhteyshenkilöitä toimijoiden keskinäisen verkostoitumisen edistämiseksi.

4.2 Kansainväliset verkostot ja ystävyystoiminta

Oulun Eteläisen alueen julkiset organisaatiot ovat tai ovat olleet mukana useissa kansainvälisissä verkostoissa, niillä on myös useita ulkomaisia ystävyyskouluja ja ystävyyskuntia. Kysymyksiin kansainvälisistä verkostoista ja ystävyystoiminnasta saatiin runsaasti vastauksia. Jotta niistä voidaan tehdä päätelmiä, tarvitaan lisäselvitystä siitä, mitä luetteloidut verkostot ja muut ulkomaiset kohteet ovat. Tarkempi analyysi vastauksista tehdään tämän tutkimustyön ulkopuolella. Ystävyystoimintaa koskevat vastaukset on koottu liitteeseen (liite 3).

4.3 Vastaajien mielipiteitä Oulun Eteläisen aluetta hyödyttävästä kansainvälisestä toiminnasta

Saaduissa vastauksissa korostui yhteistyö ja verkostoituminen. Tärkeimmäksi kansainväliseksi toimintamuodoksi vastaajat arvioivat yhteistyön, tiedon ja kokemusten vaihdon, yhteiset pelisäännöt, elinkeinoelämää tukevan yhteistyön, yritys yhteistyön ja kv. tutkimus- ja kehitysyhteistyön. Toiseksi tärkeimmäksi arvioitiin asiantuntijuus ja verkostoituminen, vaihdot ja vierailut. Saadut vastaukset tukevat OEK-johtoryhmän näkemystä siitä, että yhteisen kansainvälistymisstrategian luominen on tärkeää.

4.4 Malleja muualla

Pohjois-Savon alueella on kansainvälistä kasvua hakevien yritysten avuksi tehty julkisten kansainvälistymispalveluja tarjoavien organisaatioiden yhteinen palvelumalli ”Golden Gavia, Kultainen Kuikka”, jonka avulla kansainvälistä kasvua hakevien yritysten on mahdollista saada tukea palveluntarjoajien yhteistyönä. Palveluorganisaatioissa on mukana julkisten ja yksityisten yrityspalveluja tarjoavien organisaatioiden lisäksi Savonia ammattikorkeakoulu ja Itä-Suomen yliopisto. Internetosoite: <http://www.goldengavia.fi/fi/>. Malli näyttää toimivalta, vastaava toimintamalli sopisi hyvin myös Oulun Eteläisen alueen julkisten toimijoiden käyttöön.

Opastin on neuvonta- ja ohjauspalvelusivusto, josta selaaja voi hakea neuvontaa ja ohjausta hakutoiminnolla. Hakujen kautta saa suoria yhteystietoja eri alojen asiantuntijoihin, joihin voi ottaa yhteyttä koulutus- tai palvelutarpeessa. Sivusto on suunnattu Keski-Pohjanmaan alueen yrityksille ja niiden henkilöstöille. Internet-osoite: <http://www.opastin.fi>. Oulun Eteläisen alueen OpinTori –hankkeessa toteutetaan parhaillaan koulutusasiantuntijahakuun vastaavaa hakutoimintoa kuin Opastinsivustolla. Sen laajentaminen koskemaan myös muita palveluja voisi olla mahdollista.

Internetissä on myös BeGlobal – kampanjan sivusto. Kampanjan tarkoituksena on rohkaista työnantajia löytämään korkeakoulujen kv. asiantuntijoita organisaatioihinsa. Korkeakouluista on mukana mm. Oulun seudun amk ja Oulun yliopisto. Internetosoite: <http://www.beglobal.fi/fi/osaamista-korkeakouluista>.

4.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tämän tutkimuksen kysymyksillä saatiin riittävä vastaus toimijoiden kansainvälisen toiminnan nykytilasta. Yhtä lukuun ottamatta kaikki vastaajat merkitsivät lomakkeisiin nimensä ja asemansa, joiden perusteella voitiin todeta vastaajien asiantuntijuus aihealueesta. Kansainvälisen liikkuvuuden kuvaus jäi hataraksi, koska kysymyksissä ei pyydetty kertomaan kv. toimintojen kohdemaata. Nykyinen kansainvälinen toiminta selvitettiin kysymällä montako kappaletta vuodessa vaihtoehtoilla 0, 1-5, 6-10, 11-15, 16-20, yli 20. Asteikon tavoitteena oli saada tietoon organisaatioiden toiminnan volyymi. Koska vastauksista ei ilmennyt oliko vastaaja vastannut koko organisaation/yksikön/osaston tasolla, jätettiin toiminnan volyymi tulkitsematta. Tutkimuksen tuloksina saatiin tietoa julkisten toimijoiden kv. toiminnan nykytilasta, tulokset ovat yleistettävissä samanlaisessa ympäristössä toimiviin organisaatioihin.

Kysymyksessä mitä kansainväliseen yhteistyöhön liittyvää osaamista organisaatiot tarjoavat yrityksille ja muille Oulun Eteläisen alueen toimijoille oli avoimena vastauksena mahdollisuus tarkentaa tarjottavan osaamisen sisältöä, esim. kohdemaata tai kieltä. Vastauksista ei käynyt ilmi, onko vastaaja tarkentanut kielen, kulttuurin, tai muun.

osaamisen sisältöä, joten vastauksia analysoitaessa tietoa ei voitu kohdistaa. Jos kysymyksen vastauksia käytetään tämän tutkimustyön jälkeen, vastaajia tulee pyytää tarkentamaan vastauksiaan. Koska tuloksia ei ole tarvetta yleistää, vastaukset eivät vaikuta tutkimuksen validiteettiin.

Kyselyn reliabiliteettiin voisi vaikuttaa se, että kyselyihin vastataan usein kiireessä ja suurpiirteisesti, joten tulokset voivat olla joiltakin osin väärin. Samasta organisaatiosta vastanneet antoivat erilaisia vastauksia toiminnan volyymia koskien, mutta se ei vaikuta tämän tutkimuksen tuloksiin, koska toiminnan volyymi jätettiin raportoimatta.

4.6 Toimenpide-ehdotuksia

Tutkimuksen tuloksissa on alueellisena haasteena tullut esille kysymys, miten koulutusorganisaatioiden osaaminen saadaan täydentämään seutukunnallista kansainvälisyysosaamisen tarjontaa, kuten esim. monikulttuurisuusosaaminen, kielikoulutus ja kansainvälinen vertaisarviointi. Vastauksissa yhteistyö ja verkostoituminen tulivat vahvasti esille. Jatkossa tulisi miettiä, miten ne saadaan konkreettisiksi kehittämiskohteiksi ja millä foorumilla yhteistyöstä keskustellaan.

OEK-organisaatioiden kansainvälisen toiminnan selvityksen tarkoituksena on tehostaa toimijoiden kansainvälistä asiantuntijayhteistyötä ja suunnitelmallista kv. liikkuvuutta. Tavoitteen toteuttamiseksi esitetään seuraavia työvaiheita:

1. Tämän tutkimuksen pohjalta OEK:n johtoryhmässä käydään keskustelu alueen kansainvälisen toiminnan visiosta, tavoitteista ja päämäärästä, osaamispääoman hyödyntämisestä ja edelleen kehittämisestä sekä toiminnan seurannasta.
2. Toteutetaan OEK-yhteistyöverkoston tulevaisuuskeskustelu Delfoi-menetelmällä (ks. www.edelfoi.fi) yhteisen päämäärän kirkastamiseksi ja kv. strategian luomiseksi.
3. Delfoi-keskustelusta laaditaan yhteenveto OEK johtoryhmälle.
4. Tehdään ehdotus yhteisestä kansainvälistymisstrategiasta Delfoi-keskustelun yhteenvedon ja OEK:n toimijoiden kansainvälistymisstrategioiden pohjalta.
5. Tehdään tarvittaessa OEK:n johtoryhmän ja yhteistyötoimijoiden sopimus kansainvälistymisstrategian työstämisprosessista ja yhteisen toimintamallin käyttöönotosta.
6. Kansainvälistymisstrategia kirjoitetaan sovitulla tavalla ja laajuudella.
7. Strategian käyttöönotto, sitouttaminen ja perehdytys.

Nykytila-analyysin perusteella OEK:n johtoryhmän tulisi ottaa kantaa ainakin seuraaviin teemoihin:

1. Koulutusorganisaatioiden kansainvälinen osaaminen, sen kerääminen yhteiseen tietokantaan, kv. osaamisen hyödyntäminen yrityspalveluja tarjoavissa organisaatioissa ja muualla.
2. Kv. osaamisen hyödyntäminen Pyhäjoen ja Pyhäjärven suurhankkeiden ympärillä.
3. Kv. vaihto-opiskelijoiden osaamisen hyödyntäminen, tietokanta kv. opiskelijoista maa/opintoala/muut mahdolliset tiedot.
4. Kotikansainvälistyminen, Oulun Eteläisen alueen toimijoiden kv. verkostoituminen, yhteiset foorumit, joilla tietoa jaetaan.
5. Kv. projektitoiminnan osaamisen kehittäminen.

6. Oulun Eteläisen julkisten toimijoiden yhteinen esiintyminen kansainvälisillä areenoilla, alueella toteutettavien kv. tapahtumien ja muiden vastaavien tapahtumien yhteydessä.
7. Oulun Eteläisen sivustolla olevan kv-kartan sisältö ja kv. yhteyshenkilöiden rooli.

4.7 Jatkotutkimusaiheita

Tämän tuloksena saatiin kuvaus koulutusorganisaatioiden kansainvälisestä toiminnasta. Jatkossa olisi kiinnostavaa pohtia, miten koulutusorganisaatiot voisivat parantaa alueen yritysten mahdollisuuksia kansainvälistymiseen, mitä ovat yritysten tarpeet ja millaista kv. osaamista yritykset toivovat julkisilta palveluntarjoajilta saavansa. Jatkossa näitä aiheita olisi hyvä tutkia, jotta palvelujen tarjonta ja tarpeet kohtaisivat.

Oulun Eteläisen alueella käy useita kansainvälisiä vieraita ja vaihto-opiskelijoita. Vaihtoa tehdään myös vastakkaiseen suuntaan useita kertoja vuodessa. Näille asiantuntijoille ja opiskelijoille kertyy runsaasti hiljaista tietoa. Tämän tiedon hyödyntämiseksi olisi mielenkiintoista selvittää, miten hiljainen tieto saadaan yhteiseen käyttöön ja miten kansainvälisessä vaihdossa kertynyttä osaamista voidaan hyödyntää alueen kansainvälistymisen edistämiseksi.

Lähteet

- Elinkeinoelämän keskusliitto 2005. Onko palvelutarjonta alueellisesti tasapainossa? Selvitys julkisten yrityskehitys- ja rahoituspalvelujen asiakastyytyväisyydestä. 3/2005.
- Elinkeinoelämän keskusliitto 2010. Kasvun ajurit 6. Kansainvälistymisen menestystekijät ja esteet – Fintra. Kasvuyritysten ja Pk-yritysten vertailu. Ernst & Young.
- Eskola, L. 2010. Oulun Eteläisen korkeakoulukeskuksen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalveluiden tuotteistamis- ja markkinointitarpeet. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Johansson, L. & Vahvaselkä, I. 2010. Uusia kansainvälistymismalleja etsimässä. Tapauksitutkimus kansainvälistymisstrategioista ja – poluista. Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarja B 36. Edita Prima Oy. Helsinki.
- KIP-Korkeakouluverkoston innovaatiopalvelut. 2009. Tukea yrityksille kasvuun ja kansainvälistymiseen. Tiedote 1/2009.
- Ministry of Education and Ministry of Employment and the Economy. 2009. Evaluation of the Finnish National Innovation System – Full Report. Helsinki: Helsinki University Print.
- Nivala 2012. Nivalan kaupungin Internet-sivusto. <www.nivala.fi>. Katsottu 27.5.2012
- Oulun Eteläisen korkeakoulustrategia 2010–2015 (2010). Oulun Eteläisen korkeakoulukeskus.
- Puitesopimus koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioyhteistyöstä Oulun Eteläisen alueella. 2009.
- Ranta, T. & Uitto, A. 2009. Yhteiseltä areenalta globaaleille markkinoille. Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin innovaatioympäristön toimintamallin kehittäminen. MDI Management Design Intelligence. Tekes.
- Saapunki, Leskinen & Aarnio 2004. Suomalaiset yrityspalvelujärjestelmät asiakasnäkökulmasta tarkasteltuna. KTM Julkaisuja 5/2004. Elinkeino-osasto.
- Tilastokeskus. 2012. Oulun Eteläinen – taulukot. Www-dokumentti.
- Valtioneuvoston innovaatiopoliittinen selonteko eduskunnalle. 2009.
- Väyrynen, R. 1999. Globalisaatio ja yhteiskuntapolitiikka Suomessa. Yhteenvedo Sitran Globalisaatio, hyvinvointi ja työllisyys – tutkimusohjelman tuloksista. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto. Helsinki.
- Webropol. Internet-sivusto. Saatavissa: <<http://w3.webropol.com/finland>>
- Ylivieska, 2012. Ylivieskan kaupungin Internet-sivusto. Saatavissa: <www.ylivieska.fi>. Katsottu 27.5.2012.

LIITE 1**KYSELYN SAATE**

Hyvä asiantuntija,

Keräämme tietoa Oulun Eteläisen alueen tutkimus- ja koulutus-, sekä kehitys- ja yritys-palveluorganisaatioiden kansainvälisestä osaamisesta, liikkuvuudesta ja verkostoista.

Vastauksista tehty yhteenveto on alueen kaikkien yritysten sekä julkisten toimijoiden hyödynnettävissä. Vastausten perusteella esitetään myös ideoita kansainvälisen osaamis pääoman hyödyntämiseksi ja edelleen kehittämiseksi. Kyselyyn ohjaavaa linkkiä saa vapaasti jakaa edelleen.

Pääsette kyselyyn linkistä

<http://www.webpolsurveys.com//S/A0CF328814E816B8.par>

Vastaattehan viimeistään 10.2.2012. Pahoittelen mahdollista päällekkäistä postitusta.

Yhteistyöterveisin

xxx

LIITE 2**KYSYMYKSET**

1. Taustatiedot:
2. Yritys/Organisaatio
3. Vastaajan nimi ja tehtävä
4. Mistä kansainvälisyysasioista vastaatte organisaatiossanne?
5. Millaisen kansainvälisen asiantuntijayhteistyön katsotte eniten hyödyttävän Oulun Eteläisen aluetta?
6. Mitä kansainväliseen yhteistyöhön liittyvää osaamista organisaationne tarjoaa yrityksille ja muille Oulun Eteläisen alueen toimijoille? Voitte valita useita vaihtoehtoja.
 - kieli- ja viestintäkoulutus
 - kulttuurikoulutus
 - kansainvälinen yrittäjäyyskoulutus
 - teknologiansiirto
 - tuonnin ja viennin konsultointi
 - kv-asiakaskontaktit ja partnerien etsintä
 - tutkimus- ja tuotekehityskumppanuudet ulkomailla
 - kansainväliset messut, -näyttelyt ja muut kontaktitilaisuudet ulkomailla
 - kansainvälisten tilaisuuksien järjestäminen Suomessa
 - tietojen ja yhteistyöpyyntöjen välitys
 - hankeosaaminen kansainvälisissä TKI-hankkeissa
 - tulkkaus ja käännöstyö
 - kauppakirjeenvaihto
 - toimialaseuranta
 - myynti- ja markkinointiselvitykset
 - tuotekehitykseen liittyvät- ja fact finding matkat
 - räätälöidyt matkapaketit
 - investointiprojektivalvonta kohdemaassa
 - muu, mikä?
7. Tähän voitte tarkentaa valitsemanne osaamisen sisältöä, esim. kohdemaata tai kieltä
8. Mitä muuta kansainväliseen yhteistyöhön liittyvää osaamista organisaationne voisi tarjota?
9. Yrityksille tarjottavien kansainvälisten palvelujen yhteyshenkilöt organisaatiossanne:
10. Kansainvälinen koulutus ja opiskelijavaihto. Valitkaa asteikolta sopiva luku. Jos organisaatiossanne ei tehdä kyseistä yhteistoimintaa, valitkaa 0. (Käytetty asteikko 0, 1-5, 6-10, 11-15, 16-20, enemmän)
 - Opiskelijavaihto
 - Montako opiskelijaa vuosittain ulkomailta Suomeen?
 - Montako opiskelijaa vuosittain Suomesta ulkomaille?
 - Opiskelijoiden kansainväliset harjoittelujaksot
 - Montako jaksoa Suomesta ulkomaille /v?
 - Montako jaksoa ulkomailta suomeen /v?
 - Opinto- ja ryhmämatkat
 - Montako matkaa Suomesta ulkomaille /v?
 - Montako matkaa ulkomailta Suomeen /v?

11. Organisaatiossanne tarjolla oleva kansainvälinen koulutus ja muu kansainvälinen toiminta. Voitte valita useita vaihtoehtoja
 - Yhteiset kansainväliset koulutusohjelmat, mitkä?
 - Kieli- ja viestintäkoulutus, mitä?
 - Kulttuurikoulutus, mitä?
 - Kansainvälinen yrittäjyyskoulutus
 - Vaihto-opiskelijoita koteihin
 - Muu, mikä?
12. Kansainvälisen koulutuksen ja opiskelijavaihdon vastuuhenkilöt organisaatiossanne:
13. Kansainvälinen asiantuntijatoiminta. Valitkaa asteikolta sopiva luku. Jos organisaatiossanne ei tehdä kyseistä yhteistoimintaa, valitkaa 0. (Käytetty asteikko 0, 1-5, 6-10, 11-15, 16-20, enemmän)
 - Asiantuntija- ja henkilökuntavaihto
 - Montako henkilöä vuosittain ulkomailta Suomeen?
 - Montako henkilöä vuosittain Suomesta ulkomaille?
 - Kansainväliset asiantuntijakokoukset ja konferenssit
 - Suomessa järjestettyjä tapahtumia /v?
 - Ulkomailla järjestettyjä tapahtumia joihin osallistuttu /v?
 - Kansainväliset tutkija- tai muut vierailut
 - Suomessa vierailuja /v?
 - Ulkomailla vierailuja /v?
14. Mitä muuta kansainvälistä asiantuntijatoimintaa teillä on? Voitte valita useita vaihtoehtoja
 - Mentorointi, konsultointi
 - Kansainvälinen vertaisarviointi
 - Kansainväliseen hankearviointiryhmään osallistuminen
 - Tiedonvaihto, benchmarkkaus
 - Teknologiansiirto
 - Muu, mikä?
15. Kansainvälisen asiantuntijayhteistyön vastuuhenkilöt organisaatiossanne:
16. Kansainvälinen projektitoiminta. Voitte valita useita vaihtoehtoja
 - Kansainvälinen tutkimusyhteistyö
 - Yhteiset kehittämishankkeet
 - Kansainvälisten hankehakemusten tekeminen/tekemisessä avustaminen
 - Kansainvälisten hankkeiden hallinnointi ja toteutus
 - Kansainvälisten rahoituslähteiden etsintä
 - Ohjausryhmätyöskentely kansainvälisissä hankkeissa
 - muu, mikä?
17. Kansainvälisen projektitoiminnan vastuuhenkilöt organisaatiossanne:
18. Missä kansainvälisissä verkostoissa organisaationne on / on ollut mukana? (Koulutus, tutkimus, kehittämistoiminta, asiantuntijaverkostot, jne. Esim. Comenius, Leonardo)?
19. Mitä ulkomaisia ystävyyskouluja, ystävyyskuntia, tms. organisaatiollanne on?
20. Palautetta kyselystä tai lisätietoa aiheesta

LIITE 3

YSTÄVYYSKOULUT JA YSTÄVYYSKUNNAT

Vastauksia 25

- Tatabanya Unkari, Pecs ja Budapest Unkari / mm. Boda- Unkari
- Yliopistoja ja korkeakouluja mm. Saksassa, Yhdysvalloissa, Venäjällä, Alankomaissa, Ranskassa, Sveitsissä, Australiassa, Japanissa, Etelä-Koreassa
- Pietarissa, Petroskoissa, Pozanissa, Aachenissa, Gelsenkirchenissä, Pecsissä,
- Belomorsk, Venäjä
- Värska, Viro
- Yhteistyöoppilaitoksia noin 30 kpl.
- Useita, EU:n LEADER alueilta!
- Poznan University of Technology , PL
- FH Aachen, University of Applied Sciences D
- Fachhochschule Gelsenkirchen, D
- Fachhochschule Birkenfeldt, Trier, D
- Tallinn Technical University, EE
- Technical University of Zwolen, SL
- St. Petersburg Technical University, RUS
- Saxion Hogeschool, Enschede, NL
- Noordelijke Hogeschool, Leeuwarden, NL
- University Of East London, UK
- Ystävyyskunnat: Leksand Ruotsi. Lillehammer Norja, Högsholm Tanska, Karski-Nuija Viro ja Karhumäki Venäjän Karjala. Yhteistyö ollut paljolti kulttuurinvaihtoa.
- Ystävyyskaupunki Izumo Japanissa
- Ystävyyskoulu Balatonalmadissa Unkarissa
- ks. JEDUn kv-toiminta sivu ja siellä yhteistyökumppanit taulukko
- Juuri nyt ei mitään, opettajat vaihtuneet
- Tutkimusyhteistyöyliopistot: University of Erlangen-Nuremberg (Saksa) ja Luleå University of Technology (Ruotsi). Lisäksi yhteistyötä kansainvälisten teollisuusyritysten kanssa.
- Useita ulkomaalaisia yhteistyöoppilaitoksia. Esimerkiksi ERASMUS IP ohjelmassa "Combining Ethics, Environment and Profitability in Business" Niederrhein UAS Saksa, Gelsenkirchen Saksa, Obuda University Budapest, Poznan Technical University, Puola (katso <http://ceep.cou.fi>)
kysy tarkemmin Peter Finell
Kansainvälisten asioiden päällikkö,
Tekniikan ja liiketalouden yksikkö, Kokkola
Puh.: +358 (0)44 725 0438
Sähköposti: [peter.finell\(at\)cou.fi](mailto:peter.finell(at)cou.fi)
- Viro: Wiimsi keskikoulu, 74001 Wiimsi
- Ranska: Lycée Merleau-Ponty, 17300 Rochefort
- Ruotsi: Karlskrona (lukio9, 37183 Karlskrona
- Venäjä Nadvoitsin koulu
- Comenius Regio lukutaitoprojekti Saksan koulujen kanssa. Passaun alueelta Tiefenbach, Haselbach, Salzweg ja Witzmannsberg, sekä Passaun alueen kouluvierasto (Suomen puolella Hilikka Rautonen-Sulku Haapajärven koulutsto ja Juha Korkiakoski, Venetpalon koulu Kärämäki)
- Haapaveden kaupungin ystävyyskunnat: Viro, Ridala. Ruotsi Älvsbyn, Venäjä

- Blomorsk (Yhteishenkilö kaupunginjohtaja. Tiedot Maria Sorvisto)
- Kärämäen Saviselän koululla Irlannissa ystävyyskoulu Westmeathin alueella Keski-Irlannissa. Collinstown NS eli Collinstown National School, alakoulu (Yhteishenkilö Ilpo Hautakangas, Saviselän koulu Kärämäki)
 - Izumo Japani – Kalajoki, Balatonalmadi Hungary erityisesti Bi-lingual high school, Osnabruck Saksa, 2-kielinen lukio Unkari,
 - 3 CIMO, Comenius, Erasmus (William o’ Gorman)
 - Leksand Ruotsi, Hörholm Tanska, Lillehammer Norja (Yhteishenkilö Martti Lehtinen, Oulaisten kaupunki) Karksi Viro (Yhdysenkilö Maarit Grekula), Karhumäki Venäjä. Euroopassa Reve-Verkosto, (Yhdysenkilö Soile Rahkola)

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

POHJOIS-POHJANMAA
Council of Oulu Region

UNIPRINT OY 2012

Oulun yliopisto
Oulun Eteläisen instituutti
Mikroyrittäjyyden tutkimusryhmä
Pajatie 5
85500 Nivala

Oulun yliopisto
Teknillinen tiedekunta
Tuotantotalouden osasto
PL 4610
90014 Oulun yliopisto

ISBN 978-951-42-9892-9
ISSN 1459-2401

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY of OULU

OULUN ETELÄISEN INSTITUUTTI

www.oulu.fi